

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 267/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou Prachová & Partners, s. r. o., Miletičova 21, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. RNDr. Silvia Prachová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2015 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v procesnom postavení žalobkyne v namietanom konaní o zaplatenie 5 901,88 eur s príslušenstvom. Podľa vyjadrenia sťažovateľky napriek opakovaným žiadostiam a telefonickým urgenciám okresný súd vo veci nerozhodol viac ako štyri roky od podania žaloby 29. januára 2014. Pojednávania nariadené na 14. november 2017 a 27. február 2018 boli odročené z dôvodu prekážok na strane súdu. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie bolo vedené bez značného posunu, podala sťažovateľka predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predsedníčka okresného súdu v upovedomení o spôsobe vybavenia sťažnosti z 28. júna 2018 uviedla, že vo veci bol 12. júna 2018 vyhlásený rozsudok. Sťažnosť s ohľadom na celkovú dĺžku konania predsedníčka okresného súdu vyhodnotila ako opodstatnenú. S poukazom na judikatúru ústavného súdu sťažovateľka uvádza, že namietané konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložité, tvorí súčasť bežnej rozhodovacej agendy súdov a prieťahy v konaní neboli spôsobené ani správaním sťažovateľky.

3. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie ňou označených práv (bod 1) postupom okresného súdu v namietanom konaní, priznal sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 4 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v dôsledku neprimeranej celkovej dĺžky konania v trvaní viac ako 4 roky od podania žaloby.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

8. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle

konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže preto vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06, I. ÚS 544/2012).

9. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, II. ÚS 518/2014) vyplýva, že ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ale i právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už k porušovaniu označeného základného práva nedochádzalo, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je totiž odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

10. V súvislosti s tým ústavný súd už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci

do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

11. V danom prípade priamo zo sťažnosti vyplýva, že v konaní bol 12. júna 2018 vyhlásený rozsudok vo veci samej. Táto skutočnosť vyplýva rovnako aj z upovedomenia predsedníčky súdu o spôsobe vybavenia sťažnosti sťažovateľky z 28. júna 2018, ktoré tvorí prílohu sťažnosti. Ústavný súd navyše zistil, že rozsudok okresného súdu bol už aj sťažovateľke prostredníctvom jej právneho zástupcu doručený 11. júla 2018 a žalovanému 26. júla 2018.

12. Okresný súd teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (1. júl 2018) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, pretože vec už na tomto súde bola rozhodnutá. Súčasne je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v dôsledku nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti, ako to tvrdí sťažovateľka, v konaní pred okresným súdom nedochádzalo. Vyhlásením rozsudku okresného súdu a jeho doručením došlo zároveň k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky. Tento stav vedie ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) k záveru, že sťažnosť namietajúca postup okresného súdu v napadnutom konaní je zjavne neopodstatnená a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde je potrebné ju odmietnuť už pri predbežnom prerokovaní (obdobne napr. II. ÚS 275/06, IV. ÚS 119/2011, III. ÚS 153/2013).

13. Nad rámec ústavný súd dodáva, že jeho pozornosti neušla ani vada splnomocnenia udeleného právnomu zástupcovi sťažovateľky na zastupovanie pred ústavným súdom, v ktorom nie je uvedené, akého konania pred všeobecným súdom sa splnomocnenie týka; táto skutočnosť by sama osebe zakladala dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo preto už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018